

PŘIJATÉ TEXTY

P9_TA(2022)0049

Nedávný vývoj v oblasti lidských práv na Filipínách

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 17. února 2022 o nedávném vývoji v oblasti lidských práv na Filipínách (2022/2540(RSP))

Evropský parlament,

- s ohledem na svá předchozí usnesení o Filipínách, zejména na usnesení ze dne 15. září 2016¹, 16. března 2017², 19. dubna 2018³ a 17. září 2020⁴,
 - s ohledem na obecné zásady EU v oblasti lidských práv,
 - s ohledem na Všeobecnou deklaraci lidských práv z roku 1948,
 - s ohledem na Mezinárodní pakt o občanských a politických právech z roku 1966,
 - s ohledem na společný program OSN pro lidská práva na Filipínách podepsaný filipínskou vládou a OSN dne 22. července 2021,
 - s ohledem na společnou tiskovou zprávu EU a Filipín ze dne 5. února 2021 v návaznosti na první schůzi podvýboru pro řádnou správu věcí veřejných, právní stát a lidská práva,
 - s ohledem na Římský statut Mezinárodního trestního soudu,
 - s ohledem na zákon Filipínské republiky č. 11479 ze dne 3. července 2020, známý také jako protiteroristický zákon,
 - s ohledem na prohlášení vysoké komisařky OSN pro lidská práva Michelle Bacheletové o Filipínách na 48. zasedání Rady pro lidská práva, které se konalo dne 7. října 2021,
 - s ohledem na čl. 144 odst. 5 a čl. 132 odst. 4 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že mezi Filipínami a EU existují dlouhotrvající diplomatické, hospodářské, kulturní a politické vztahy, vzhledem k tomu, že ratifikací dohody o partnerství a spolupráci potvrdily Evropská unie a Filipíny společný závazek, že budou dodržovat zásady řádné správy, demokracie, právního státu a lidských práv a

¹ Úř. věst. C 204, 13.6.2018, s. 123.

² Úř. věst. C 263, 25.7.2018, s. 113.

³ Úř. věst. C 390, 18.11.2019, s. 104.

⁴ Úř. věst. C 385, 22.9.2021, s. 133.

budou napomáhat sociálnímu a hospodářskému rozvoji a usilovat o mír a bezpečnost v regionu;

- B. vzhledem k tomu, že od zvolení prezidenta Rodriga Duterteho v květnu 2016 a od zahájení „války proti drogám“ dochází na Filipínách k otřesnému počtu mimosoudních poprav a případů porušování lidských práv;
- C. vzhledem k tomu, že vysoká komisařka OSN pro lidská práva v červnu 2020 oznámila, že vraždy související s vládním tažením proti drogám jsou „rozšířené a systematické“; vzhledem k tomu, že podle organizací občanské společnosti bylo při drogových razíích zabito 12 000 až 30 000 osob, zatímco orgány připisují policejním zásahům během těchto razíí 6 200 úmrtí; vzhledem k tomu, že prezident Duterte policii výslovně nabádal, aby prováděla mimosoudní popravu, a přislíbil jejím příslušníkům imunitu, a že policisté zapojení do těchto praktik byli povýšeni; vzhledem k tomu, že prezident Duterte přislíbil, že bude ve svém tažení proti drogám pokračovat až do konce svého stávajícího funkčního období v červnu 2022;
- D. vzhledem k tomu, že od června 2016 bylo zabito nejméně 146 obránců lidských práv a nejméně 22 novinářů a do dnešního dne nebyl v této souvislosti nikdo odsouzen;
- E. vzhledem k tomu, že útoky na uplatňování práva na svobodu sdružování jsou systematické; vzhledem k tomu, že mezi červnem 2019 a srpnem 2021 bylo zatčeno a zadrženo 16 odborářů, 12 bylo donuceno vzdát se členství v odborech; vzhledem k tomu, že za vlády prezidenta Duterteho bylo spácháno 50 mimosoudních poprav odborářů; vzhledem k tomu, že z toho vyplývající atmosféra strachu vážně oslabuje schopnost pracovníků uplatňovat svá práva chráněná úmluvou Mezinárodní organizace práce (MOP) č. 87; vzhledem k tomu, že vláda využívá pandemii k ospravedlnění nečinnosti a odložila tripartitní misi MOP na vysoké úrovni do země;
- F. vzhledem k tomu, že označování organizací a jednotlivců za „sympatizanty komunismu“ a jejich propojování s komunistickými skupinami (red-tagging) ze strany státních orgánů nadále vede k zabíjení, vyhrožování, svévolnému zatýkání, obtěžování obránců lidských práv, oponentů, odborářských aktivistů, ochránců životního prostředí a novinářů, kteří se snaží odhalovat mimosoudní popravu a další případy porušování lidských práv; vzhledem k tomu, že protiteroristický zákon přijatý v roce 2020 institucionalizoval praxi označování „sympatizantů komunismu“ (red-tagging);
- G. vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud dne 9. prosince 2021 potvrdil zákonnost větší části protiteroristického zákona, který přijala vláda prezidenta Duterteho a jenž dává bezpečnostním silám pravomoc zatýkat a zadržovat podezřelé až po dobu 24 dnů bez zatykače a bez vznesení obvinění;
- H. vzhledem k tomu, že pandemie COVID-19 dále urychlila zhoršování situace v oblasti lidských práv na Filipínách, zejména pokud jde o svobodu projevu, integritu sdělovacích prostředků a předvídatelnost vymáhání předpisů, a měla závažné dopady na schopnost sdělovacích prostředků a občanské společnosti tato porušení dokumentovat; vzhledem k tomu, že nejzranitelnější komunity v městských oblastech byly vážně zasaženy používáním násilí ze strany policie a armády k prosazení karantény;
- I. vzhledem k tomu, že vysoká komisařka OSN pro lidská práva Michelle Bacheletová

ve své poslední zprávě o Filipínách ze dne 7. října 2021 zdůraznila, že v celé zemi dochází k dlouhodobému a závažnému porušování lidských práv a že jsou ignorovány základní normy v oblasti lidských práv;

- J. vzhledem k tomu, že Rada OSN pro lidská práva v říjnu 2020 zdůraznila, že je důležité, aby filipínská vláda zajistila odpovědnost za porušování lidských práv a prováděla nezávislé, úplné a transparentní vyšetřování těchto činů a stíhala všechny osoby, které se závažných trestných činů dopustily;
- K. vzhledem k tomu, že dne 15. září 2021 přípravný senát Mezinárodního trestního soudu oznámil, že pověřil úřad žalobce, aby zahájil vyšetřování zločinů proti lidskosti, včetně vražd spáchaných v souvislosti s „válkou proti drogám“ za vlády prezidenta Duterteho, a také těch, které v letech 2011 až 2016 v Davao City údajně spáchala jednotka „Davao Death Squad“;
- L. vzhledem k tomu, že v březnu 2018 Filipíny z podnětu prezidenta Duterteho odstoupily od zakládací smlouvy Mezinárodního trestního soudu poté, co tento soud zahájil předběžné šetření stížnosti podané proti panu Dutertemu v souvislosti s vysokým počtem osob zabitých v rámci tažení proti drogám;
- M. vzhledem k tomu, že v souvislosti s nadcházejícími volbami v květnu 2022 se objevují zprávy o rostoucím počtu očeňujících, nenávistných a dezinformačních kampaní a o zvětšujících se „armádách trollů“ ve filipínském kybernetickém prostoru; vzhledem k tomu, že sociální média jsou na Filipínách hlavním zdrojem informací; vzhledem k tomu, že tyto útoky jsou zaměřeny zejména na ženy a menšinové skupiny; vzhledem k tomu, že v poslední době bylo smazáno více než 300 účtů na sociálních médiích kvůli porušování pravidel týkajících se spamování a manipulace; vzhledem k tomu, že filipínský parlament ve snaze bojovat proti zneužívání internetu přijal zákon, který uživatelům sociálních médií ukládá povinnost registrovat při vytváření nových účtů svou právní identitu; vzhledem k tomu, že existují oprávněné obavy, že by vláda mohla tento zákon zneužívat k útokům na novináře a občanskou společnost; vzhledem k tomu, že filipínské orgány nepožádaly EU o uspořádání volební pozorovatelské mise;
- N. vzhledem k tomu, že dne 2. března 2021 přijala filipínská Sněmovna reprezentantů ve třetím čtení zákon č. 7814, který podle filipínského komisaře pro lidská práva „zavádí presumpci viny pro osoby obviněné z obchodu s nelegálními drogami, jeho financování či krytí nebo z toho, že se jinak podílí na drogové trestné činnosti“, a „také usiluje o opětovné zavedení trestu smrti“;
- O. vzhledem k tomu, že Senát stále nepřijal zákon o ochraně obránců lidských práv, který schválila Sněmovna reprezentantů;
- P. vzhledem k tomu, že podle profilu Filipín v oblasti rovnosti žen a mužů z roku 2021, který vypracovala delegace EU na Filipínách, jsou ve filipínských právních předpisech v oblasti politiky, kultury a společnosti kodifikovány a posilovány patriarchální normy, což je možné proto, že mezi zákonodárci a tvůrci politiky stále převládají muži; vzhledem k tomu, že stávající zákony, jako je např. revidovaný trestní zákoník a zákoník o rodině, stále obsahují ustanovení, která diskriminují ženy;
- Q. vzhledem k tomu, že laureátka Nobelovy ceny za mír Maria Ressaová, novinářka a spoluzakladatelka zpravodajské internetové stránky Rappler, byla v roce 2019 zatčena

za pomluky na internetu a dne 15. června 2020 byla odsouzena; vzhledem k tomu, že v roce 2021 byli novináři Orlando Dinoy a Reynante Cortes zabiti neznámými ozbrojenci;

- R. vzhledem k tomu, že senátorka Leila De Limaová zůstává ve vězení i po pěti letech bez soudního řízení, a to na základě vykonstruovaných obvinění; vzhledem k tomu, že senátorka De Limaová byla zadržena z diskriminačních důvodů za své politické názory a za to, že je obrádkyní lidských práv a ženou, a vzhledem k tomu, že během těchto let ve vazbě jí bylo odepráno volební právo a možnost sledovat schůze Senátu na dálku; vzhledem k tomu, že senátorka De Limaová, která oznámila svůj záměr znovu kandidovat do Senátu, nebude mít stejná práva ani možnosti, aby mohla vést svou volební kampaň jako ostatní kandidáti;
- S. vzhledem k tomu, že Filipíny se účastní všeobecného systému celních preferencí (GSP+); vzhledem k tomu, že to znamená, že Filipíny musí účinně provádět 27 mezinárodních úmluv o lidských právech, pracovních právech, ochraně životního prostředí a řádné správě věcí veřejných; vzhledem k tomu, že v roce 2020 získalo 26 % celkového filipínského vývozu do EU (téměř 1,6 miliardy EUR) preferenční zacházení v rámci tohoto systému;
1. důrazně odsuzuje tisíce mimosoudních poprav a další závažná porušení lidských práv v souvislosti s „válkou proti drogám“; vyzývá k rozhodné reakci ze strany EU;
 2. znovu vyzývá filipínskou vládu, aby okamžitě ukončila veškeré násilí a porušování lidských práv zaměřené na podezřelé z drogových trestných činů, včetně mimosoudních poprav, svévolného zatýkání, mučení a jiného zneužívání, a aby rozpustila soukromé a státem podporované polovojskové skupiny zapojené do „války proti drogám“;
 3. odsuzuje veškeré vyhrožování, obtěžování, zastrašování a násilí vůči osobám, které se snaží zveřejnit informace o mimosoudních popravách a dalších případech porušování lidských práv v zemi; odsuzuje, že vládní úředníci veřejně označují aktivisty, novináře a kritiky za „sympatizanty komunismu“, což těmto lidem může způsobit újmu, a v tomto ohledu vyzývá ke zrušení Národní pracovní skupiny pro ukončení místního komunistického ozbrojeného konfliktu (NFT-ELCAC), která je za toto označování odpovědná;
 4. vyzývá orgány, aby přestaly za „sympatizanty komunismu“ označovat organizace i jednotlivce, včetně obránců lidských práv a životního prostředí, novinářů, odborových aktivistů a církevních a humanitárních pracovníků; žádá vládu, aby propustila všechny obránce lidských práv, politické disidenty a novináře, kteří jsou nespravedlivě zadržováni, a aby okamžitě stáhla všechna politicky motivovaná obvinění těchto osob;
 5. vyzývá orgány, aby respektovaly právo na svobodu projevu a zajistily, aby novináři mohli vykonávat svou práci bez strachu; vyzývá k ukončení pronásledování Marie Ressaové, Frenchie Mae Cumpiové a všech ostatních nezávislých novinářů;
 6. znovu vyzývá filipínské orgány, aby ukončily politické pronásledování senátorky Leily De Limaové, nařídily její okamžitě a bezpodmínečné propuštění a aby v rámci spravedlivého procesu stíhaly osoby, které budou shledány odpovědnými za její svévolné zadržování a další porušování jejích lidských práv, jako jsou genderově podmíněné útoky a porušování jejího práva na spravedlivý proces; vyzývá EU, aby

případ stíhání senátorky De Limaové nadále pozorně sledovala;

7. důrazně odsuzuje ponižující, sexistické a misogynní výroky prezidenta Duterteho o ženách a osobách, které se ztotožňují s komunitou LGBTIQ+, a naléhavě jej vyzývá, aby se zdržel podněcování k násilí vůči nim;
8. vyzývá filipínské orgány, aby okamžitě zahájily nestranné, transparentní, nezávislé a smysluplné vyšetřování všech mimosoudních poprav, včetně případů Jory Porquiy, Randalla „Randyho“ Echanise a Zary Alvarezové, a násilného zmizení a smrti Eleny Tijamové a údajného porušování mezinárodních lidských práv a humanitárního práva s cílem stíhat pachatele; vyzývá filipínské orgány, aby zajistily vyšetřování a stíhání všech vysoce postavených policejních a politických činitelů, pokud existuje důvodné podezření, že nesou přímou odpovědnost za trestné činy podle mezinárodního práva a další závažné porušování a zneužívání lidských práv nebo že jsou za ně odpovědní jakožto velitelé či nadřízení;
9. požaduje, aby filipínské orgány okamžitě konzultovaly odbory ohledně časově vymezeného plánu provádění závěrů zprávy MOP o virtuální výměně informací o Filipínách a aby neprodleně přijaly třístrannou misi MOP na vysoké úrovni na Filipíny před konferencí MOP v roce 2022, jejímž cílem je monitorovat provádění závěrů MOP z roku 2019;
10. zdůrazňuje, že osoby odpovědné za porušování vnitrostátních zákonů a mezinárodního práva v oblasti lidských práv se musí zodpovídat v rámci spravedlivých procesů před civilními soudy, a to bez ohledu na své postavení či hodnost;
11. znovu potvrzuje svůj nesouhlas s trestem smrti a připomíná, že trestněprávní předpisy musí být vždy založeny na presumpci nevinny;
12. vyzývá Filipíny, aby změnilly nebo zrušily právní předpisy, které i nadále diskriminují ženy, a aby práva žen prosazovaly a chránily;
13. zdůrazňuje, že první přípravný senát Mezinárodního trestního soudu vyhověl žádosti žalobce o zahájení vyšetřování trestných činů, které spadají do pravomoci soudu a které měly být na území Filipín spáchány v období od 1. listopadu 2011 do 16. března 2019 během tažení „války proti drogám“;
14. vyjadřuje hluboké politování nad rozhodnutím filipínské vlády odstoupit od Římského statutu; vyzývá filipínskou vládu, aby toto rozhodnutí zvrátila; vybízí Mezinárodní trestní soud, aby pokračoval ve vyšetřování nahlášených zločinů proti lidskosti v souvislosti se zabíjením během „války proti drogám“; vyzývá filipínskou vládu, aby v souvislosti s vyšetřováním situace na Filipínách plně spolupracovala s úřadem žalobce Mezinárodního trestního soudu a aby urychleně zlepšila a lépe financovala domácí nástroje k zajištění bezpečnosti svědků a prostředníků;
15. vyzývá vládu, aby změnila zákon o boji proti terorismu a jeho prováděcí předpisy a vyhlášky s cílem uvést je do souladu s mezinárodními normami v oblasti boje proti terorismu;
16. je toho názoru, že bez veřejného a transparentního zveřejnění všech zjištění a aktivního zapojení nezávislých organizací působících v oblasti lidských práv a občanské společnosti bude schopnost společného programu OSN na podporu a ochranu lidských

práv na Filipínách monitorovat situaci v oblasti lidských práv v této zemi oslabena a nemusí vést k nezbytným nápravným opatřením;

17. naléhavě vyzývá Filipíny, aby plně provedly zákon o právech původních obyvatel a dodržovaly své povinnosti vyplývající z mezinárodního práva, pokud jde o ochranu lidských práv původního obyvatelstva, a to i během ozbrojených konfliktů; je šokován obchodováním s dětmi, nábořem dětí a jejich zapojováním do konfliktů v zemi ze strany polovojenských skupin a naléhavě žádá všechny zúčastněné strany, aby tyto praktiky ukončily;
18. obává se, že během nadcházejících voleb a volební kampaně budou politická práva na internetu i v reálném světě dále porušována a omezována; vyzývá všechny kandidáty, aby se zdržovali využívání dezinformačních kampaní a „armád trollů“ a aby se zavázali ke spravedlivým kampaním založeným na faktech, a zabránili tak dalším rozdělením ve filipínské společnosti a politice; vyzývá filipínské orgány, aby úzce spolupracovaly se společnostmi, které provozují sociální média, s cílem zabránit manipulacím, šíření spamu a všem dalším pokusům o znehodnocení veřejné diskuse;
19. vyzývá filipínské orgány, aby zintenzivnily úsilí o zajištění spravedlivých a svobodných voleb a prostředí pro vedení kampaní na internetu i v reálném světě, které nebude toxické; vyjadřuje v této souvislosti politování nad tím, že filipínské orgány nepozvaly EU k vyslání volební pozorovatelské mise; vyzývá filipínskou vládu, aby zajistila bezpečnou, svobodnou a spravedlivou volební kampaň a aby přijala opatření k zajištění přístupu k volebním zdrojům pro všechny; vyzývá delegaci EU a zastoupení členských států EU, aby podporovaly vyslání mezinárodní volební mise a plně podporovaly místní nezávislé volební pozorovatele, aby se s nimi pravidelně setkávaly a aby pozorně sledovaly veškeré incidenty, jež budou během volební kampaně hlášeny, a aby tato znepokojení i případně řešily přímo s filipínskými orgány;
20. vyjadřuje politování nad zhoršováním situace v oblasti lidských práv na Filipínách za vlády prezidenta Duterteho a doufá, že svobodné a spravedlivé volby povedou k nové demokratické vládě, která bude hájit lidská práva a vyšetřovat a stíhat porušování lidských práv z minulosti a opět se připojí k Římskému statutu;
21. vyzývá Komisi, aby stanovila jasná, veřejná a časově vymezená kritéria, podle kterých by Filipíny měly plnit své závazky v oblasti lidských práv v rámci systému GSP+, a důrazně opakuje svou výzvu Komisi, aby okamžitě zahájila postup, který by mohl vést k dočasnému odnětí preferencí GSP+, nedejde-li k podstatnému zlepšení a nebudou-li filipínské orgány ochotny ke spolupráci;
22. opětovně vyzývá místopředsedu Komise, vysokého představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, aby situaci na Filipínách pozorně sledoval a aby o ní Evropskému parlamentu pravidelně podával zprávy;
23. vyzývá členské státy, aby se zdržovaly veškerého vývozu zbraní, sledovacích technologií a dalšího vybavení, které mohou filipínské orgány používat k vnitřním represím;
24. vyzývá delegaci EU a zastoupení členských států v této zemi, aby upřednostňovaly podporu občanské společnosti a využívaly všechny dostupné nástroje ke zvýšení podpory činnosti obránců lidských práv a životního prostředí;

25. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení místopředsedovi Komise, vysokému představiteli Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám členských států, prezidentovi, vládě a Kongresu Filipín, vládám členských států Sdružení národů jihovýchodní Asie (ASEAN), vysokému komisaři OSN pro lidská práva, generálnímu tajemníkovi OSN a generálnímu tajemníkovi Sdružení národů jihovýchodní Asie.